

RIJNLAND

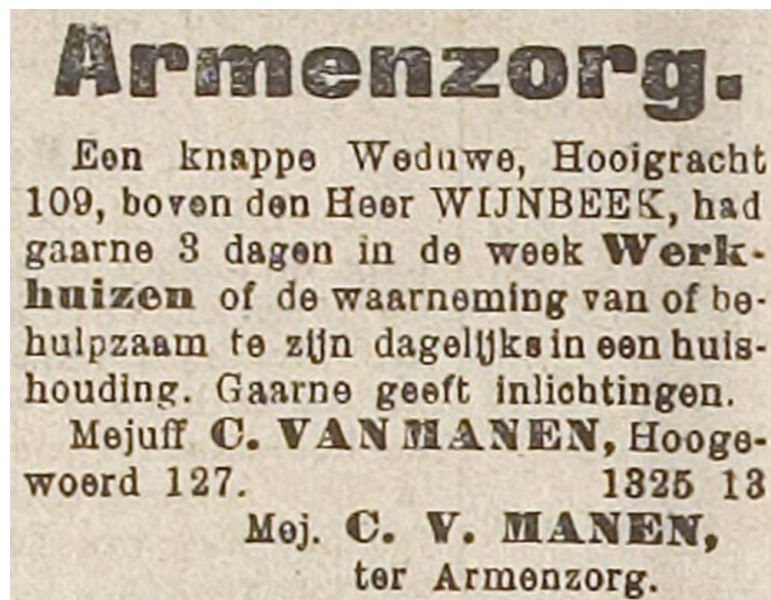
Negentiende jaargang, nr. 3 - september 2014

56^e mededelingenblad van de afdeling Rijnland
van de Nederlandse Genealogische Vereniging

Informatie lidmaatschap NGV

De landelijke Nederlandse Genealogische Vereniging (NGV) kent verschillende regionale afdelingen. Voor onze **afdeling RIJNLAND** gelden de postcodes: 2170-2179 (Sassenheim, Lisse), 2200-2259 (Katwijk, Noordwijk, Rijnsburg, Valkenburg, Voorhout, Voorschoten, Wassenaar), 2300-2399 (Leiden, Oegstgeest, Leiderdorp, Warmond, Roelofarendsveen, Zoeterwoude, Hazerswoude), 2400-2439 (Alphen a/d Rijn, Bodegraven, Nieuwkoop), 2442-2489 (Ter Aar, Aarlanderveen, Zwammerdam), 2500-2529 ('s Gravenhage Centrum, Laakkwartier), 2560-2599 ('s Gravenhage Segbroek, Zuiderpark, Scheveningen, Haagse Hout annex Mariahoeve), 2730-2739 (Benthuizen). Het lidmaatschap van de NGV is € 39.- per jaar, (€38.- bij incasso). Aanmelden en wijzigingen doorgeven kan uitsluitend bij de landelijke (centrale) ledenadministratie: Ledenadministratie NGV, Postbus 26, 1380 AA Weesp. Naast het lidmaatschap van onze afdeling kan men zich aanmelden voor een lidmaatschap van andere afdeling; dit kost € 9.- per jaar per afdeling. Zie voor nadere informatie op de website van de NGV: www.ngv.nl

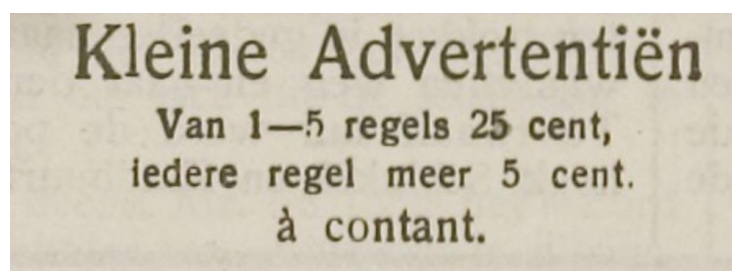

In dit blad zult u verschillende advertenties vinden van dagbladen uit 1914

Zie: www.erfgoedleiden.nl/collecties/kranten

Inhoudsopgave Rijnland nr. 56
Jaargang 19, nr. 3

	Pag.
Van het bestuur	3
Uitverkoop	4
Activiteiten afdeling Rijnland	5
Afdelingsavonden	5
Voorouderspreekuren	6
Concept-verslag NGV-afdelingsledenvergadering Rijnland 23 april 2014	7
Famillement Leiden 2014	10
Nadere kennismaking met..... Elly Keus	11
Vragenrubriek	13
Cursusaanbod CBG najaar 2014	14
Oud schrift	16
Wetenswaardigheden:	17
- Cursus Genealogie bij K&O Katwijk	17
- Studiezaal ELO tijdelijk gesloten in september	17
- Haags Gemeentearchief heft virtuele studiezaal op	17
- Website Groene Hart Archieven ingrijpend veranderd	18
- Leidse studenten in stamboom Nederland	18
- Oral history: de stem van Leiden	18
- Duizenden historische artikelen Haarlem online	19
- Strafvonnissen Arrondissementsrechtbank Amsterdam 1832-1892 online	20
- Digitaal zoeken in archieven en collecties van hoogheem- raadschap Rijnland	20
Transcriptie oud schrift	21
Afdelings- en bestuursinformatie	22

Prijzen in 1914

Van het bestuur

Wij zijn als genealogen natuurlijk gewend om terug te gaan in het verleden. Vandaar dat ik in het kader van de voorbereidingen op het Famillement eens gezocht heb naar de laatste keer dat de regio Rijnland in de landelijke schijnwerpers stond. Dat bleek een hele tijd geleden.

In de 32^e jaargang van Gens Nostra was het april/mei nummer in 1977 geheel gewijd aan Leiden. Onder eindredactie van de legendarische R.F. Vulsma verscheen een dikke aflevering met een schat aan informatie. Het belangrijkste artikel was

de uitgebreide genealogie van de Leidse familie Van Swieten door de latere professor R.C.J. van Maanen. Ons bestuurslid Jan van Egmond deed ook toen al mee met een bijdrage over zijn Valkenburgse voorouders. Opvallend zijn de voor die jaren zeer uitgebreide notenapparaten. Auteurs namen hun onderzoek uitermate serieus. Nog steeds staan onze publicaties bekend om hun degelijkheid.

De nieuwe redactie van Gens Nostra wil het succes van 1977 herhalen met een Rijnland special. Gezien de bijdragen wordt dat iets om naar uit te kijken. Een potentieel collectors item!

Het Famillement belooft meer nieuws en nieuwtjes. De circa zeventig deelnemers staan garant voor een boeiend en zeer gevarieerd programma. De organisatie verwacht een volle Hooglandse kerk met bezoekers uit het hele land. Uiteraard staan wij er ook met een stand om voorlichting en informatie te geven. En vergeet niet gebruik te maken van de speciale aanbieding van onze publicaties. U kunt ons vinden bij de NGV-stand herkenbaar aan onze banner. In de vorige aflevering van onze Mededelingen vroeg ik aandacht voor komende **vacatures in het bestuur**. Regeren is vooruitzien. De oproep heeft echter nog niet geleid tot reacties. **Daarom volgt hierbij een herhaling**. Leden die een bijdrage willen leveren aan de toekomst van onze afdeling, bij voorkeur voor een periode van een paar jaar,

kunnen zich melden bij het zittende bestuur [Zie colofon achter in dit blad.] Het is geen functie die al te veel tijd vergt - dankzij e-mail - en u komt in een enthousiast en gezellig team. Welkom!

Ik hoop velen van u te mogen ontmoeten tijdens het Famillement op 8 oktober. Tot dan.

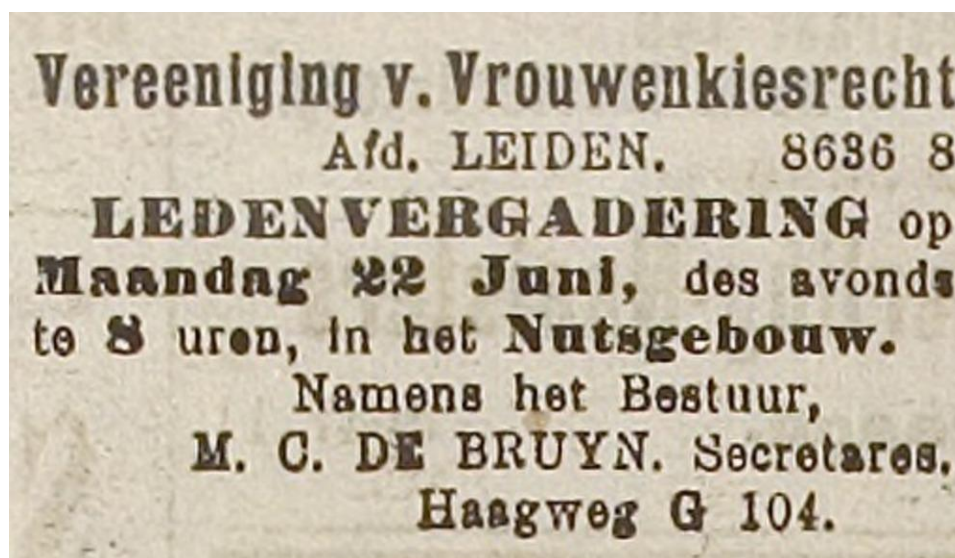
Hans Endhoven,
Voorzitter

Uitverkoop

Zoals u wellicht weet is onze voorraad te verkopen kwartierstatenboeken en bronnenboeken opgeslagen bij het ELO (voorheen Regionaal Archief Leiden). Het ELO heeft de opslagruimte echter zelf nodig, waardoor wij genoodzaakt zijn een groot aantal boeken op te ruimen c.q. te verkopen. Hierbij gaat het dan om de **Kwartierstatenboeken III, IV en V**. Voor u een buitenkansje. Voorheen waren ze te koop voor ruim € 20,- per stuk. Thans zijn ze in de **aanbieding voor € 5,- per deel en € 10,- voor 3 delen**.

De boeken zijn af te halen bij het ELO, of bij de penningmeester, de heer J. van Egmond te Zoeterwoude, Dr. Kortmannstraat 15 (graag eerst tel. contact 071-5802202). Toezending per post kan ook. U dient dan voor één boek € 10,- en voor 2 of 3 boeken € 19,25 over te maken op banknr. NL38 INGB 0004 2542 41 t.n.v. NGV afd. Rijnland te Zoeterwoude, onder vermelding van de gewenste boeken en uw adres.

Natuurlijk kunt u ook op 8 oktober voor deze kwartierstatenboeken - en de bronnenboeken - terecht bij onze stand op het Famillement.

Activiteiten afdeling Rijnland

Het is ons weer gelukt verschillende activiteiten voor u te organiseren. Iedereen is daarbij van harte welkom, zowel leden als niet-leden. De toegang is gratis en de zaal is altijd een half uur voor aanvang open.

Afdelingsavonden

Deze avonden worden gehouden in een zaal bij Erfgoed Leiden en Omstreken (ELO). Adres: Boisotkade 2a, 2311 PZ Leiden.

In het mededelingenblad van juni staat de uitgebreide beschrijving van de twee avonden van 23 september en 29 oktober.

Hier worden ze nog even kort genoemd.

Dinsdag 23 september 2014 om 20.00 uur.

Lezing: **Weg met die zoi! Overpeinzingen bij het verschijnen genealogische collectie: bewaren of niet.** Spreker: Hans van Felius.

Opmerking: Ondanks verbouwingswerkzaamheden binnen het ELO zullen wij gastvrij worden ontvangen in de gebruikelijke zaal.

Woensdag 29 oktober 2014 om 20.00 uur.

Lezing: **De vernieuwde NGV-website en het indexeringsproject.**

Door: Jan Netelbeek, lid hoofdbestuur NGV en webmaster.

Woensdag 26 november 2014 om 19.30 uur.

Algemene ledenvergadering, met daarna spreker: Paul Schevenhoven.

Lezing: **De schatkamer van Hoogheemraadschap Rijnland.**

Het Hoogheemraadschap Rijnland heeft een zeer rijke kaartencollectie en een ware schatkamer aan genealogische bronnen, met name over de omgeving van Leiden. Paul Schevenhoven is archivist bij het HHR.

Dit is een absolute aanrader voor iedereen met voorouders in onze regio.

Zie ook pagina 20: Digitaal zoeken in de archieven van HHR.

Agenda voor de ledenvergadering:

1. Opening
2. Mededelingen
3. Verslag van de ledenvergadering van de afdeling van 23 april 2014 (zie pag. 7)
4. Voorbereiding van de Algemene vergadering van de NGV, te houden op zaterdag 29 november 2014, o.a. de begroting NGV voor 2015. Zie voor de stukken, die eind oktober/begin november

beschikbaar komen, t.z.t. op de website van de NGV of Gens Nostra.
5. Rondvraag en sluiting.

Parkeermogelijkheden en bereikbaarheid:

- Voor bereikbaarheid zie: <http://www.erfgoedleiden.nl/bezoek> en dan rechtsboven op de **i** klikken.
- Op de Boisotkade zelf kan niet worden geparkeerd. Wel op de Jan van Houtkade, het verlengde van de Boisotkade. Het is er éénrichtingsverkeer, komend vanaf de Lammenschansweg. Er moet worden betaald (met chipknip, pinpas of met muntgeld) tot 21 uur. **Let op: er mag alleen aan de linkerkant van de weg worden geparkeerd** (de rechterkant is voor vergunninghouders).
- Een andere mogelijkheid is het parkeerterrein aan de Haagweg, waarna met een (gratis) pendelbusje kan worden gereisd naar de Boisotkade.

Voorouderspreekuur

Op onze voorouderspreekuren is iedereen van harte welkom, zowel leden als niet-leden. Deze spreekuren vinden plaats in de openbare bibliotheek te Leiden. Wilt u beginnen met onderzoek naar uw voorouders en weet u niet hoe dat moet? Bent u vastgelopen met uw onderzoek of tijdens het onderzoek zijn verschillende vragen ontstaan? U bent van harte welkom op het voorouderspreekuur.

Op dit spreekuur treft u enkele bestuursleden, die samen met u zullen meedenken en zoeken naar mogelijkheden en oplossingen. Wij zien u graag met uw vragen over stamboomonderzoek en familiegeschiedenis.

Het spreekuur wordt gehouden op:

Data: **zaterdag 20 september, 18 oktober, 15 november 2014**

Tijd: 10.30 uur tot 12.30 uur

Waar: In het Historisch Informatie Punt (HIP)

Locatie: Openbare bibliotheek; BplusC genoemd

Adres: Nieuwstraat 4, 2312 KB te Leiden, nabij de Hooglandse kerk.

In het HIP vindt u ook een **multitouchtafel**. Deze tafel is te bedienen door het touchscreen te gebruiken, waarmee u allerlei historische informatie over Leiden kunt bekijken. De inhoud van de multitouchtafel wordt uitgevoerd met medewerking van het ELO (Erfgoed Leiden en Omstreken). Op dit moment staan op de multitouchtafel de volgende thema's:

Blauwe Tram - Heerenlogement: oud gebouw, nieuw gebruik - Verhalen uit het Leidse Verzet tijdens WOII met interactieve historische kaart - Markten in Leiden - Vergeten woorden; termen uit oude archiefstukken en hun betekenis - Op reis; beelden uit de rijke historie van het vervoer in en om Leiden.

Concept-verslag NGV-afdelingsledenvergadering Rijnland 23 april 2014

Door: Bram Plantinga

Beknopt verslag van de ledenvergadering van de Nederlandse Genealogische Vereniging, afdeling Rijnland, gehouden op 23 april 2014 in de Lezingenzaal van Erfgoed Leiden en Omstreken.

Aanwezig: 14 leden, onder wie 6 bestuursleden.

1. Opening

De voorzitter, de heer Endhoven, opent de vergadering om 19.30 uur.

Hij begint met het uitreiken van een oorkonde aan de heer Meijeraan vanwege zijn 50-jarig lidmaatschap.

2. Mededelingen

Er is bericht van verhindering ontvangen van mevr. Bos-Bliek en de heer Leeuwenhoek.

3. Verslag ledenvergadering 13 november 2013 (zie Mededelingenblad nr. 54, januari 2014)

Het verslag wordt – onder dankzegging aan de opsteller - zonder wijzigingen goedgekeurd.

4. Jaarverslag 2013 van de secretaris (zie Mededelingenblad nr. 54, januari 2014)

Het jaarverslag 2013 wordt ongewijzigd goedgekeurd onder dankzegging aan de secretaris.

5. Financiën

Financieel verslag van de penningmeester:

Het verslag wordt uitgereikt en de penningmeester geeft een toelichting op de cijfers. Eenmalig zijn in 2013 kosten gemaakt voor de feestelijke bijeenkomst ter gelegenheid van de uitreiking van 26 oorkondes aan langjarige leden. In 2014 is € 65 begroot voor de huur van een stand bij

het Famillement in de Hooglandse Kerk op 8 oktober a.s. Naar aanleiding van een vraag legt de penningmeester uit waarom de begroting geen inkomstenkant omvat. Na goedkeuring van de begroting door het hoofdbestuur(HB) worden de middelen voor de financiering van de uitgaven door het HB ter beschikking gesteld.

Een enkele publicatie van de afdeling (met name het kwartierstatenboek nr. 5) kent een verlies. Dit soort boeken wordt in principe niet meer uitgegeven. De kwartierstatenboeken nrs. 3, 4 en 5 worden op dit moment voordelig aangeboden: € 5 per stuk of 3 voor € 10. Het ELO (v/h RAL), waar onze voorraad is opgeslagen, heeft te kennen gegeven zelf over die ruimte te willen beschikken. Wij willen derhalve op korte termijn zoveel mogelijk boeken verkopen.

Verlag van de kascommissie en décharge.

De leden van de kascommissie (de heren Den Dopper en Den Elzen) zijn helaas niet aanwezig. De penningmeester leest de schriftelijke verklaring voor die zij hebben opgesteld. Daarin wordt het gevoerde beleid goedgekeurd en worden de financiën in orde bevonden. Het voorstel van de kascommissie om het bestuur décharge te verlenen wordt door de vergadering bij acclamatie aanvaard.

Benoeming kascommissie: De heer Den Dopper treedt af als lid van de kascommissie en wordt plv. lid. In zijn plaats wordt de heer C.J. van den Hoek benoemd. De heer Den Elzen blijft lid.

6. Verkiezing bestuur

Zoals in de toelichting op de agenda is aangegeven zal de bezetting van de bestuursfuncties in de komende periode problemen kunnen gaan geven. De voorzitter heeft al eerder aangekondigd in het najaar 2014 af te treden, na gedurende 18 jaar het voorzitterschap te hebben bekleed. De 1e secretaris, die deze functie nu al 20 jaar vervult, zal in 2015 aftreden. Helaas heeft de herhaalde, dringende oproep aan de leden om het bestuur te komen versterken, niet tot aanmeldingen geleid.

Tijdens deze vergadering beëindigt mevr. Bos-Bliek haar bestuurslidmaatschap dat zij 26 jaar lang heeft vervuld. Helaas kan zij wegens ziekte niet aanwezig zijn. De voorzitter zegt haar dank voor haar zeer langdurige inzet ten behoeve van de Afdeling Rijnland en als plv. afgevaardigde van de afdeling naar de landelijke ledenvergadering van de NGV.

De penningmeester, de heer J. van Egmond (al 27 jaar in functie!) treedt af

en stelt zich herkiesbaar. Bij acclamatie wordt hij door de vergadering voor een nieuwe periode in het bestuur benoemd.

De heer Roest zal vanaf heden de functie van vicevoorzitter, vacant door het vertrek van mevr. Bos, vervullen.

7. Verkiezing afgevaardigden naar de ALV-NGV

Op voorstel van het bestuur herbenoemt de vergadering de heer Endhoven tot afgevaardigde en benoemt de heer Roest tot plv. afgevaardigde naar de algemene vergadering van de NGV.

8. Algemene ledenvergadering NGV op 17 mei 2014

De voorzitter bespreekt een aantal punten, dat aan de orde zal komen. De stukken liggen vanavond ter inzage en zijn in te zien op de website.

I.v.m. de wisseling van de vorige naar de nieuwe landelijk penningmeester zijn er nog geen financiële stukken beschikbaar. Vorig jaar is een nieuwe landelijk voorzitter aangetreden, de heer Van Gestel. Dit jaar treden twee HB-leden af: de heren Krooswijk, landelijk secretaris, en Kooten. Er zijn twee kandidaten om hen op te volgen: de heren Van Herk en Van Zweeden. Daarmee is de minimale bezetting van het HB (hoofdbestuur) verzekerd. Er is echter dringend behoefte aan meer leden: een 2e secretaris, 2e penningmeester en vice-voorzitter. Het tekort aan HB-leden bemoeilijkt ook het contact met de afdelingen. Recent is er regio-overleg geweest met de afdelingen Rijnland, Delfland, Rotterdam en West-Brabant, waaraan een HB-lid heeft deelgenomen.

Momenteel is er binnen de NGV een inhaalslag gaande v.w.b. de digitalisering van de bronnen. Ook wordt de website gemoderniseerd. De vraag is wat er met de bronnenverzamelingen moet gebeuren als zij gedigitaliseerd zijn. Ze kunnen wellicht worden opgeborgen zodat ze in het Verenigingscentrum in Weesp geen ruimte meer hoeven in te nemen.

Een afvaardiging van het bestuur heeft recent gesproken met de redactie van Gens Nostra. Aanleiding was de voorbereiding van het speciale Rijnland-nummer dat gepland staat in september uit te komen ter gelegenheid van het Famillement dat op 8 oktober in de Hooglandse Kerk zal worden gehouden, georganiseerd door het CBG en het ELO (v/h RAL). Er is ruim voldoende kopij om er een volledige special van 64 blz. van te maken. Het lijkt een mooie uitgave te gaan worden. De vorige speciale uitgave voor Rijnland kwam uit in het jaar 1977.

De wisseling van de GN-redactie heeft het stuwmeer aan artikelen

vergroot. De redactie spant zich in om de doorlooptijd van de aangeboden kopij te bekorten.

9. Rondvraag en sluiting

Vanuit de vergadering wordt gevraagd hoeveel mensen gemiddeld de maandelijkse voorouderspreekuren in de centrale bibliotheek in Leiden bezoeken. Dit wisselt nogal, geregeld 2 à 3, maar soms ook niemand. Onder dankzegging aan de leden sluit de voorzitter om 20.15 uur de vergadering.

Door: Sytske Vischer

Het Famillement 2014 vindt plaats op woensdag 8 oktober in de Hooglandse Kerk in Leiden van 13.00 uur tot 21.00 uur. De toegang voor bezoekers van het evenement is gratis.

Ongeveer 65 relevante nationale en regionale verenigingen, stichtingen, instellingen en bedrijven zullen zich aan het publiek presenteren tijdens de markt op het Famillement. Tevens zal een achttal buitenlandse organisaties uit België, Duitsland en Frankrijk met een stand aanwezig zijn. De actuele lijst met deelnemers en het programma vindt u op de website: **Famillement.blogspot.nl**

Naast de markt biedt Famillement deze keer lezingen, workshops, een thematische rondwandeling, een veiling (door het gerenommeerde veilinghuis Burgersdijk & Niermans uit Leiden), een erfgoed-quiz voor scholieren, een publiek interview door Ben Kolster met schrijfster-columniste Aaf Brandt Corstius over haar ervaringen met Verborgene Verleden, de uitreiking van de Nederlandse Prijs voor Genealogie, en de lancering van een nieuwe website voor Rijnlandse Geschiedenis.

De meeste lezingen en workshops worden gehouden in drie parallelle

lezingencarrouzels in de zalen van het Hooglandsche Huys, gelegen naast de Hooglandse Kerk. Een korte beschrijving van de lezingen vindt u op bovengenoemde website, evenals het schematische overzicht van het totaalprogramma en de lezingen.

Programmaonderdelen, die veel ruimte vergen of waarvoor veel belangstelling wordt verwacht, vinden plaats in de zogenaamde Winterkerk; een afgesloten deel van de Hooglandse Kerk.

Ter gelegenheid van het Famillement verschijnt in september een themanummer van **Gens Nostra**. Alle artikelen daarin hebben een Rijnlandse component. De leden van de NGV ontvangen Gens Nostra in de loop van september.

GenMagazine – het geheel vernieuwde kwartaalblad van het CBG – is ook volledig gewijd aan het Famillement. Naast interessante artikelen over Leiden bevat het blad een speciaal katern met het lezingenprogramma en de indeling van de markt. Het magazine wordt eind september – iets later dan gebruikelijk - toegestuurd aan de Vrienden van het CBG, maar zal ook aan de bezoekers van het Famillement worden uitgedeeld.

Nadere kennismaking metElly Keus

Door: Ank Poland

Foto: Ingrid Langeveld

De naam Elly Keus is voor ons niet onbekend. Haar naam is onlosmakelijk verbonden aan de vele bronnenuitgaven die steeds achter in dit mededelingenblad staan vermeld.

Haar eerste kennismaking met genealogie kwam bij het tot stand komen van uitgave deel 6: 'Parochianen van St. Agatha 1687-1812'.

De archivarissen van deze kerk zochten iemand die voor hen materiaal wilde typen. Dat leek haar wel leuk om te doen. 'Ik ben erg nieuwsgierig naar waar iedereen vandaan komt, wie de voorouders zijn en wat deze mensen deden', legt Elly uit. 'Het is Peter de Ridder die mij hiervoor enthousiast maakte.'

Deze gedreven man schreef doop-, trouw- en begraafboeken over de parochianen van Sint Agathakerk te Lisse voor de NGV. Samen begonnen

zij ook aan deel 13, maar helaas maakte Peter het eind van het boek niet meer mee. Het genea-virus, zoals Elly het noemt, liet haar daarna niet meer los. Veel doop-, trouw- en begraafboeken zijn nu gescand en openbaar, dus zij hoeft niet per se meer naar de archieven toe. Van huis uit werkt dat nu veel makkelijker.

Keus zit vol met anekdotes en vertelt: 'Ik kwam in het trouwboek van de kerk in Sassenheim het huwelijk tegen van een vrouw, die op eenzelfde dag met twee verschillende mannen trouwde. De pastoor had vast een borreltje op! Nader onderzoek in het gaarderarchief wees uit met welke man deze vrouw daadwerkelijk huwde. Hoe dieper ik moet graven, hoe meer ik geniet.' Elly werkte vier jaar aan het doop-, trouw-, en begraafboek over de jaren van 1687 tot 1812 van de Sint Pancratiuskerk te Sassenheim.

Het genealogisch materiaal van het (Nederduits) Gereformeerd/Hervormd religieus leven rondom de oude Grote Kerk aan het Vierkant heeft haar veel hoofdbrekens gekost. Door beschadigingen, vocht, slechte leesbaarheid van het handschrift en het ontbreken van familienamen was het niet eenvoudig alles te achterhalen. Ook de incompleetheid - er zijn registers uit het midden van de zeventiende eeuw verloren gegaan - zorgde voor een grote hindernis om deze klus te klaren. Maar naarmate zij meer terug moet in de tijd en dieper moet graven naar gegevens wordt haar uitdaging groter. Daar geniet zij des te meer van. Natuurlijk moet het allemaal wel een beetje leesbaar blijven.

Keus vertelt: 'Ik vind het nog steeds reuze interessant en vooral als er een beroemd iemand in voorkomt. In het nieuwste boek van Sassenheim komt de wereldberoemde kunstschilder Cornelis Westerbeek voor. Hij is in Sassenheim geboren en gedoopt. Niemand had een foto van deze man. Door te zoeken op internet kwam ik in contact met een achterkleinzoon van hem en via hem kreeg ik informatie en een foto. We hebben nog steeds contact! Zo probeer ik er toch weer een leuk tintje aan te geven. Ook de combinatie van familienamen intrigeert mij. Zo had je in Warmond: Cornelius Boot en Maria van der Werf en Hendrik Penseel en Joanna Verver en in Sassenheim Gerrit de Haan en Cornelia Koe.

Ik vind het gewoon heel leuk om te doen! Als ik met een nieuw boek ga beginnen, ga ik eerst naar het 'nieuwe' dorp en naar de kerk en loop dan over het kerkhof (als dat er is) om naar de namen te kijken van de mensen die er nu liggen. Dat is een tik van mij!'

Vragenrubriek

Dhr. Martinus F. Vreeze van 'Historisch wurk BMR' is op zoek naar informatie over '**Maatschappij Gaasterland**'.

'Wij zijn bezig met de historie van onze dorpen Bakhuzen, Mirns en Rijs in Gaasterland, zuidwest Fryslân. Op 18-03-1897 wordt door de heren **Johannes Addink, Hendrik van Liefland** en **Pieter Jacobus van Houten** te 's-Gravenhage de 'Maatschappij Gaasterland' opgericht, kortweg 'De Maatschappij' genoemd.

'De Maatschappij' neemt de schulden over van de zeer geziene landheer en lid van de 1e kamer; **Jonkheer J. H. F. K. van Swinderen**. De Jonkheer raakt door investeringen bij de eerste aanleg van het Panamakanaal in zware financiële moeilijkheden. 'De Maatschappij' wordt eigenaar van ongeveer 356 hectare land en bos, 50 boerderijen en een aantal burgerwoningen.

In de ± 25 jaar dat de 'De Maatschappij' in deze omgeving verblijft, verandert er veel. Er is veel kritiek op de handelswijze van 'De Maatschappij'. De volgende vragen zijn van belang:

- Wie zijn deze heren Johannes Addink, Hendrik van Liefland en Pieter Jacobus van Houten, die meer dan f 4.000.000,- in Gaasterland kunnen investeren?
- Wat is hun relatie tot Jonkheer van Swinderen?
- Andere namen zijn: **Walterus van Es, Hendrik Jan ten Weve, Henri Frederik van Reyn, Hendrik Pieter de Swart**. Misschien herkent u een van deze namen of kent u iemand die informatie heeft.
- Is er iemand in uw familie, die in Gaasterland of in Den Haag voor 'De Maatschappij' heeft gewerkt?

Alle informatie is welkom.

Tige tank en oant sjen in Gaasterlân it moaiste part fan Fryslân.
Tot ziens in Gaasterland het (met recht) mooiste deel van Fryslân.

Historisch wurk BMR
p.o. Martinus F. de Vreeze
T. de Boerstrjitte 17
8574 SB Bakhuzen
email. m.f.de.vreeze@planet.nl

A. Cursus Aldfaer

Het CBG biedt vanaf september 2014 weer een cursus voor het gebruik van het programma Aldfaer. In drie cursusdagen worden verschillende aspecten van Aldfaer behandeld. Tijdens de cursusdagen worden 's morgens enkele functies van het programma gepresenteerd. 's Middags wordt dan onder begeleiding van de docent geoefend met de besproken onderwerpen op een PC van het CBG.

ALDFAER

In beperkte mate is er dan ook ruimte om vragen over uw eigen database (op uw eigen laptop) aan de docent te stellen.

De cursus wordt op dinsdagen gegeven bij het CBG in Den Haag. De drie cursusdagen zijn ook afzonderlijk bij te wonen.

Data: 9 september, 7 oktober en 11 november 2014

Tijd: 10.00 – 16.00 uur.

Aantal deelnemers: Maximaal 10 personen.

Meer uitgebreide informatie zie: <http://cbg-agenda.blogspot.nl/>

B. Open Universiteit - Basiscursus Stamboomonderzoek

Sinds 2011 bieden de Open Universiteit en het CBG samen een Basiscursus Stamboomonderzoek aan. Auteur van de cursus is Rob van Drie van het CBG. De Open Universiteit verzorgt redactie, vormgeving, publicatie, tentaminering en certificering.

De cursus staat gratis online op de **[website van de Open Universiteit: www.ou.nl/eCache/DEF/2/31/524.html](http://www.ou.nl/eCache/DEF/2/31/524.html)**

De benodigde studieduur is 40 tot 60 uur. Mensen die de cursus met succes hebben doorlopen kunnen een tentamen doen. Aan het tentamen en het te behalen certificaat zijn wel kosten verbonden. Het tentamen en de certificering kost € 125,-.

Voor iedereen die serieus met familiegeschiedenis aan de gang wil gaan en goed beslagen ten ijs wil komen is deze cursus een goed begin. U kunt met de cursus van start gaan op het moment dat het u het beste uit komt.

C. Geavanceerd personen en archieven zoeken via internet

Eric Hennekam geeft bij het CBG een cursus geavanceerd zoeken via internet naar personen en archieven.

Veel genealogen en andere onderzoekers (historici, auteurs) gebruiken standaardbronnen op internet om informatie over hun familie en over archieven te zoeken. Maar er is veel meer te vinden door een andere zoekmethode te gebruiken.

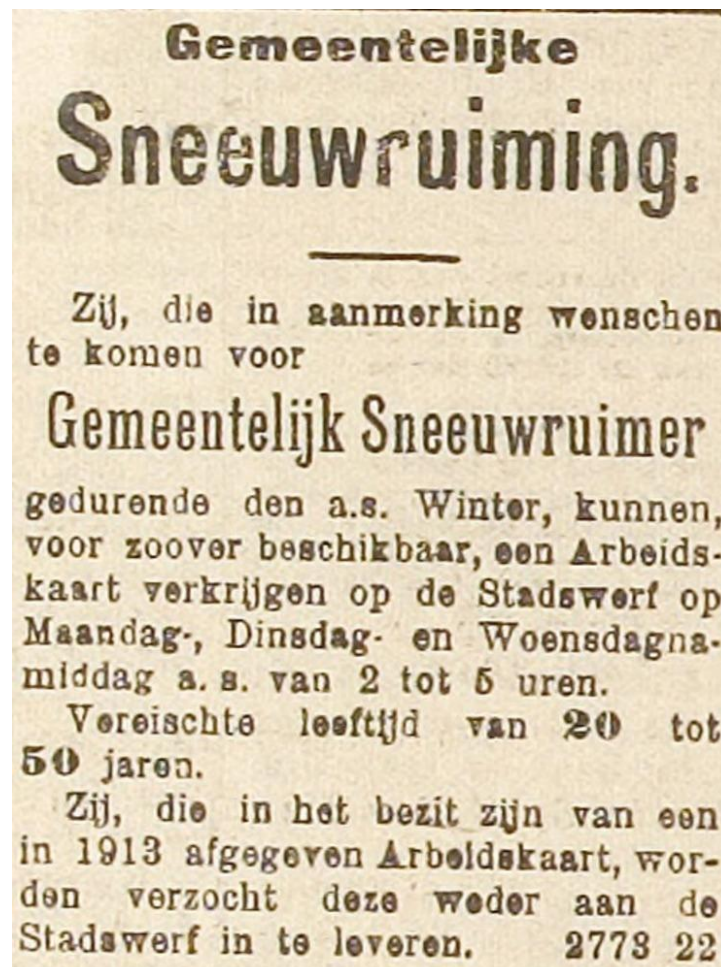
Op deze cursusdag geeft Eric Hennekam stapsgewijs aan hoe u te werk kunt gaan. De cursisten krijgen elke keer korte opdrachten om online de kennis in de praktijk te brengen. Met verrassende resultaten.

Datum: Maandag 27 oktober 2014,

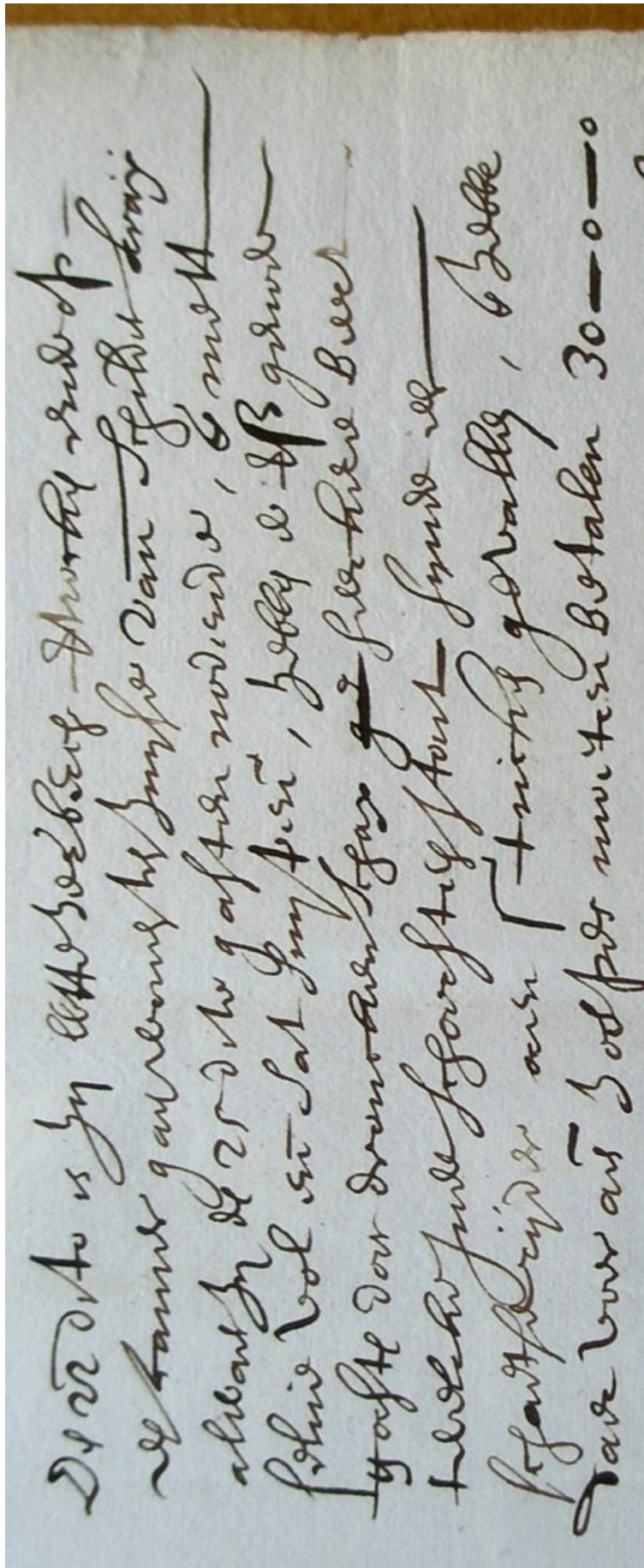
Tijd: 09.30 – 16.00 uur

Aantal deelnemers: Maximaal 14

Meer uitgebreide informatie zie: <http://cbg-agenda.blogspot.nl/>

Uit een verslag van een voogd over de strapatsen van zijn onhandelbare pupil in Den Haag (1660)

De verorde is by alle beeberey - Houten - vudop -
de kante garreus by Juyfse van Sigebert Luy
alant by de 25 dte gafter nodider, 6 mott
fchne vol se Lat Juyfse, hebby de 13 gind
yafte der dromer fage ge fere here Beer
telde huyde fofareftig fount funde id
fchafrijder an ftrichig gewatly, 6 zelle
Dare voor at 3 od pte m. v. en betalen 30-0-0

Cursus Genealogie bij K&O Katwijk

Vanaf maandag 3 november geeft Sytske Visscher bij K&O Katwijk (Sluisweg 16, 2225 XM Katwijk) een cursus Genealogie voor beginners van zes lessen. Nadere informatie en een inschrijfformulier vindt u op de website www.kenokatwijk.nl

Studiezaal ELO tijdelijk gesloten in september

Van maandag 15 september tot en met vrijdag 3 oktober zal de studiezaal van Erfgoed Leiden en Omstreken (Boisotkade 2a) gesloten zijn wegens verbouwingen in het archiefgebouw.

Hierdoor is het niet mogelijk om, gedurende deze periode, onderzoek te doen in de studiezaal. Ook kunt u geen archiefstukken reserveren voor inzage en kunnen geplaatste scanopdrachten vertraging oplopen. Onze excuses voor het eventuele ongemak. Het is wel gewoon mogelijk om de collectie te doorzoeken via de website. Via de link [onzecollecties](#) heeft u toegang tot miljoenen gedigitaliseerde archieven, beelden, kranten-artikelen en genealogische bronnen.

Haags Gemeentearchief heft virtuele studiezaal op.

Vanaf 15 augustus 2014 is de website Virtuele Studiezaal van het Haags Gemeentearchief opgeheven. De gedigitaliseerde geboorte-, huwelijks-, en overlijdensakten zijn voortaan in te zien op de website Digitale Stamboom.

De Digitale Stamboom bevat het Haagse bevolkingsregister uit de periode 1913-1939 en de repertoires (lijsten van ingeschreven akten) van diverse Haagse notarissen uit de periode 1843-1925.

De geboorte-, huwelijks- en overlijdensakten van de Burgerlijke Stand zijn nu aan de Digitale Stamboom toegevoegd. Dit zijn ongeveer 1.000.000 akten uit de periode 1811-1959. In de toekomst wil het Haags Gemeentearchief ook registers en akten van de gemeente Leidschendam-Voorburg (en voorgangers) in de Digitale Stamboom plaatsen.

Alleen de aanvullingen en opmerkingen, die websitebezoekers in de afgelopen jaren op de Virtuele Studiezaal geplaatst hebben, staan nog niet

in de Digitale Stamboom. Deze zogenoemde annotaties worden later in het jaar toegevoegd. Zie verder: digitalestamboom.nl

Website Groene Hart Archieven is ingrijpend veranderd

Streekarchief Rijnlands Midden in Alphen a/d Rijn en Streekarchief Midden-Holland in Gouda hebben sinds kort allebei hun eigen webdomein. De website met het adres www.groenehartarchieven.nl is nu een doorverwijspagina naar deze twee nieuwe websites.

Op beide sites kunt u net zoals voorheen zoeken door de diverse bestanden die de streekarchieven toegankelijk hebben gemaakt, zoals de genealogische zoekbestanden, archiefinventarissen en gedigitaliseerde foto's.

Leidse studenten in stamboom Nederland

Altijd al nieuwsgierig geweest of uw voorouders misschien in Leiden hebben gestudeerd? Kijk dan eens op www.stamboomnederland.nl.

Voor haar promotieonderzoek naar de Leidse studentenpopulatie tussen 1575 en 1812 verzamelde CBG-medewerker Martine Zoeteman-van Pelt onder andere persoonsgegevens van Leidse studenten. Haar omvangrijke database, die gebaseerd is op ruim 60.000 inschrijvingen in het Leidse album studiosorum, kan sinds kort op 'StamboomNederland' worden geraadpleegd. Het gaat om een publiek project, waardoor de namen van de studenten via een zogenoemde etalage ook via zoekmachines als Google worden gevonden:

[www.stamboomnederland.nl/etalage/Martine Zoeteman Albumstudiosorum universiteit Leiden 1575 1812 77845/](http://www.stamboomnederland.nl/etalage/Martine_Zoeteman_Albumstudiosorum_universiteit_Leiden_1575_1812_77845/)

Voor wie meer wil weten over deze Leidse studenten is haar boek *De studentenpopulatie van de Leidse universiteit, 1575-1812. 'Een volk op zyn Siams gekleet eenige mylen van Den Haag woonende'* een aanrader. Het is verkrijgbaar in de boekhandel (ISBN: 978-908-72-8102-1).

Oral history: De stem van Leiden

Veel geschiedenis zit in de hoofden van mensen: hun herinneringen. Over allerlei zaken die te maken hebben met het leven van minder draagkrachtige of minder 'belangrijke' mensen, kan men eigenlijk alleen

iets te weten komen door met hen te gaan praten, ze te interviewen. Oral history heet dat. Een verzameling van dergelijke individuele herinneringen geeft inzicht in het dagelijks bestaan, in hoe mensen historische ontwikkelingen hebben ervaren en geeft extra informatie over gebeurtenissen waarover (te) weinig is vastgelegd.

De werkgroep Dirk van Eck van de Historische Vereniging Oud Leiden wil daarom levensverhalen van gewone Leidenaren verzamelen, vastleggen en toegankelijk maken. Het is een ambitieus plan dat nu nog in de kinderschoenen staat. Er komt veel bij kijken om dit te kunnen realiseren, maar ze zijn er van overtuigd dat ze dit gaan realiseren. Andere partners bij dit project zijn Erfgoed Leiden en Omstreken en de vakgroep geschiedenis van universiteit Leiden. De herinneringen van de gewone Leidenaars mag niet zo maar verdwijnen.

Om te beginnen zijn zij nog op zoek naar interviewers. Meer informatie over dit project bij Herman Verlint: de stemvanleiden@kpnmail.nl of bij Cor Smit: info@corsmithistoricus.nl

**Twee nette Weekwoningen met
schuurtje, waarachter vaarwater ge-
legen aan den Engelschen weg te
Voorhout, te huur aangeboden
voor f 1.25 per week. Te bevragen bij
Wed. VAN BREDA, Sassenheim. 3515**

Duizenden historische artikelen Haarlem online

Vanaf de maand juli zijn de jaarverslagen en -boeken van 1905 tot en met 2012 van de Historische Vereniging Haarlem volledig doorzoekbaar via de krantenviewer op de website van het Noord-Hollands Archief. Hiermee is een belangrijke bron met een schat aan historische informatie over Haarlem voor iedereen beschikbaar gekomen.

De Historische Vereniging Haarlem, zie ook www.haarlem.nl, bestaat al vanaf 1901, het eerste jaarverslag in gedrukte vorm verscheen in 1905. Vanaf 1929 werden er ook historische artikelen in de jaarverslagen opgenomen over uiteenlopende Haarlemse onderwerpen, zoals personen, bedrijven, gebeurtenissen, mythen en straten. Met slechts een onderbreking tijdens de oorlogsjaren in verband met de papierschaarste,

vormen de jaarverslagen en -boeken een onafgebroken reeks. Ze zijn te raadplegen via de krantenviewer op www.noord-hollandsarchief.nl

Strafvonnissen Arrondissementsrechtbank Amsterdam 1832-1892 online

Op de website van het Noord-Hollands Archief zijn de straffonnissen van de arrondissementsrechtbank uit de periode 1832-1892 op naam te doorzoeken, zie www.noord-hollandsarchief.nl.

Tot het rechtsgebied van het arrondissement Amsterdam behoorden in de periode 1838-1877 de volgende gemeenten: Aalsmeer, Amsterdam, Ankeveen, Bijlmermeer, Blaricum, Bussum, Diemen, 's-Graveland, Hilversum, Huizen, Kalslagen, Kortenhoef, Laren, Leimuiden, Muiden, Naarden, Nederhorst den Berg, Nieuwer-Amstel, Ouder-Amstel, Rietwijk en Rietwijkeroord, Sloten, Uithoorn, Watergraafsmeer, Weesp, Weesperkarspel.

In 1877 werd een aantal gemeenten uit het voormalige arrondissement Hoorn bij het arrondissement Amsterdam gevoegd; en werden Aalsmeer en Leimuiden ingedeeld bij het arrondissement Haarlem.

In de periode 1877-1933 behoorden de volgende gemeenten tot het arrondissement Amsterdam: Amsterdam, Ankeveen, Blaricum, Buiksloot, Bussum, Diemen, 's-Graveland, Hilversum, Huizen, Kortenhoef, Laren, Muiden, Naarden, Nederhorst den Berg, Nieuwendam, Nieuwer-Amstel, Ouder-Amstel, Ransdorp, Sloten, Uithoorn, Watergraafsmeer, Weesp, Weesperkarspel.

Digitaal zoeken in archieven en collecties van hoogheemraadschap Rijnland

De toegangen tot de archieven van het hoogheemraadschap Rijnland zijn in toenemende mate online beschikbaar. Op de site:

www.rijnland.net/rijnland_0/erfgoed_0/zoeken_archieven_0 kunt u direct zoeken in de database: archieftoegangen, archievenoverzicht, archiefvormers en charters. Daarnaast kunt u zoeken in de beeldbank in drie verschillende collecties beeldmateriaal:

- Kaarten (kartografische documenten en technische tekeningen)
- Foto's (foto's en prentbriefkaarten)
- Kunstvoorwerpen (kunst- en gebruiksvoorwerpen)

Transcriptie oud schrift van pagina 16

Door: Bram Plantinga

Uit een verslag van een voogd over de strapatsen van zijn onhandelbare pupil in Den Haag (1660).

Den 22 dito is hij utte herberch vertrocken ende op een kamer gaen wonen ten huysen van schilder Kraij alwaer hij den 25 dito gasten nodende ende metten selve vol en[de] sat suypen[de], hebben de voorss. gemelte gaste doir dronckenschap seeckere beelt twelcke in de schoorsteen stont sijnde een schaetserijder, aen stucken gevallen, hebbe daer voor aen [de] hospes moeten betalen 30-0-0.

Redactie afdelingsblad - Statuut

Redactie / lay-out / scans c.a.: mw. Ank Poland

1. De redactie is niet verantwoordelijk voor artikelen op naam.
2. De redactie houdt zich het recht voor artikelen te weigeren, in te korten of aan te passen, eventueel in overleg met de afzender.
3. Publicering vindt z.s.m. plaats. Tijdgebonden informatie heeft voorrang.
4. Publicaties in dit blad mogen worden gekopieerd, mits met bronvermelding en onder toezending van een presentexemplaar.
5. De redactie houdt zich aanbevolen voor interessante artikelen van onze leden.
6. Bladvullingen in de vorm van archiefvondsten c.a. zijn zeker welkom.
7. De sluitingsdatum voor het inzenden van kopij voor nr. 57 is 24 december 2014.
8. De kopij, bij voorkeur per e-mail (als bijlage), naar ank.poland@xs4all.nl
9. Illustraties in TIFF of Jpeg.

Bestuur van de afdeling Rijnland

Voorzitter / afgevaardigde alg. ledenvergadering:

Dhr. J.G. Endhoven, Hoofdstraat 41, 2351 AB Leiderdorp

☎ 071 – 589 3837

E-mail: J.Endhoven@kpnplanet.nl

Vice-voorzitter / plv. afgevaardigde alg. ledenvergadering:

Dhr. D.M. Roest, Ridderhoflaan 35, 2396 CJ Koudekerk aan den Rijn

☎ 071 – 889 2354

E-mail: mauring@gmail.com

1^e secretaris:

Mw. M.J. Snels, Hoekerkade 133, 2725 AH Zoetermeer

☎ 079 – 341 2419

E-mail: snelseyk@hetnet.nl

2^e secretaris:

Dhr. A.J. Plantinga, Vronkenlaan 26, 2352 EP Leiderdorp

☎ 071 – 541 0572

E-mail: ajplantinga@ziggo.nl

Penningmeester:

Dhr. J. van Egmond, Dokter Kortmannstraat 15, 2381 BJ Zoeterwoude

☎ 071 – 580 2202

Bank NL38 INGB 0004 2542 41 t.n.v. NGV Afd Rijnland, Zoeterwoude

E-mail: jvanegmond@casema.nl

Bestuurslid:

Dhr. G.J. Leeuwenhoek, Morsstraat 15, 2312 BK Leiden

☎ 071 – 512 1374

E-mail: janleeuwenhoek@gmail.com

Bestuurslid / PR:

Mw. S.G. Visscher-Visscher, Noachstraat 68, 2324 LT Leiden

☎ 071 – 576 6395

E-mail: sgvisscher@casema.nl

Redactie Mededelingenblad

Mw. A.C. Poland ☎ 071-5140016

E-mail: ank.poland@xs4all.nl

Mw. M.J. Snels: zie verder bij 1e secretaris

Dhr. G.J. Leeuwenhoek: zie verder bij
bestuurslid

Redactie Bronnenboeken

Mw. J. Bos-Bliek ☎ 0172-214 415

E-mail: anneke.bliek.boskoop@hetnet.nl

Dhr. J. van Egmond ☎ 071-580 2202

E-mail: jvanegmond@casema.nl

Homepage van de afdeling:

<http://rijnland.ngv.nl>

Webmaster: dhr. D.M. Roest

E-mail: mauring@gmail.com

Contactdienst:

Cals: dhr. H.C. Ubink

Antoniusstraat 14, 2382 BD Zoeterwoude

E-mail: Ubink@casema.nl ☎ 071-5412 922

Colofon

Rijnland is een uitgave van afdeling Rijnland van de Nederlandse Genealogische Vereniging (NGV) en verschijnt drie à vier keer per jaar. NGV – leden van deze afdeling, ontvangen het blad gratis.

Voor nadere informatie de website van de NGV: www.ngv.nl

© 2014 – overname van artikelen en teksten is slechts toegestaan onder nadrukkelijke verwijzing naar dit blad en met vermelding van de auteur.

Oplage ca. 600 exemplaren

Druk: Primaprint, Zoetermeer

Locatie afdelingsbijeenkomsten (tenzij anders vermeld):

Erfgoed Leiden en Omstreken, lezingenzaal, Boisotkade 2A, 2311 PZ Leiden.

De zaal is altijd een half uur voor aanvang van de bijeenkomst open voor onderling contact en het stellen van vragen aan PR- en/of CALS-functionaris.